

Pošetilé lásky

Nebeské kropenky šílí, říkávalo se u nás pokaždé, když se za okny čerti ženili. Kapky bubnují do skleněných tabulí a po gejzíru orgasmu stékají pokorně zmrtvělé vášní k parapetu jak slzy. Nevidím přes hustou clonu na protější zahradu, jen se zatajeným dechem pozoruji střídání rytmu života a smrti. Šzírám mě vlhko ve vlastních kostech a kaluž před vchodem se z bezvýznamné louže mění v moře. Myšlenky honící se mi hlavou potřebují zahrnat do ohradníku, aby se proháněly jen v místech vymezených. Občas se rozutečou jako kouř klíčovou dírkou. Kolik nekonečných hodin budu muset odstříhnout, než slunce proklouzne přes schnoucí okno až k mé posteli. Věřím, že po běsnění deště zase přijde slunný den s budoucností. Odháním deprese, závora rozumu nepouští smutek. Zacpávám si uši před klepáním vtíravé touhy. Už je po sezóně, dobytek zahnal z pastvy, stromy svlékají listy. S jakou perspektivou mohu počítat?

Jedu na vozíku. Vybaví se mi Švejk, jak chtěl v podobném landaueru atakovat Bělehrad. Berlí mával nad hlavou a já ji sotva udržím v ruce. S touhle kamarádkou moc parády už nenadělám. Hoch tlačící rozviklaný vozík kvaltuje. On je na rozdíl ode mne v práci. Jsem opilá pohárem všivých vzpomínek, jimž nebylo dopřáno vytratit se z mých starých mozkových závitů. První, druhé, třetí lítačky mi splývají v jedno. Za nimi bude moje poslední postel. Vím to! I když se mi to moje jediné dítě snažilo vymluvit. Moje dítě! Je staré, vyzáblé, šedivé, nahluclé, s obroučkami silných dioptrických brýlí. A prolhané!

»Půjdeš tam jen na pár týdnů, budou s tebou rehabilitovat a pak se vrátíš.«

Prdlajs se vrátím! Jak mohou z těch tisíckrát zulíbaných rtů vylétnout takové mušky lži. Jsou jako octomilky, zdánlivě nicotné, ale ve skutečnosti zákeřné mrchy.

Mám VIP pokojík. Kumbál dvakrát dva a půl metru s okýnkem vysoko od podlahy. Samaritán mě přenáší na postel. Pevné chlapské ruce si s mými pětapadesáti kily snadno poradí. Kde jsou ty časy, kdy se ručička na váze bez uzardění přehoupla přes osmdesátku. Zadek jsem měla jako moravská selka z Úprkových obrazů a prsa jako děvče od Mánesa. To je jen povzech. Žádné fňukání. Zařekla jsem se, že ani před otevřenou rakví slzu neuroním. Člověk si zlobou či vztekem nepomůže. Jen vlastní duši zatemní a duši chci mít čistou.

»To je váš stoleček, paní Hladíková! Dávám láhev s pitím dolů. Do šuplíčku ručník a mýdlo. Tašku nechám ve skříni...« Kluk na mě mluví, jako bych byla dementní a ne jenom chromá. Mám obdivovat jeho vyřídilku nebo mu šoupnout pětku do kapsy? Odchází.

»Kde je můj notebook?« Volám zoufale. »K čemu vám tady bude?« Ptá se udiveně a vytahuje přístroj z mojí tašky. »Ještě najděte sluchátka!« Rozkazují už sebevědomě. Hoch v němém úžasu zprovozňuje přístroj a nejspíš pochybuje o mém zdravém rozumu.

S tímhle čarovným kufříkem, který už všechna moje vnoučata odložila jako naprosto nemožný, já šťastně dojdou až na konec své pozemské pouti. V černém futrálu mám rádio, televizi, mapy, novinky z politiky, kontakty na rodinu, klubíčko zábavy, abych se v noblesním penzionu hrazeném mým jediným dítětem neukousala nudou. Tady budu trávit nejosamělejší a nejsmutnější závěr svého života. Tady budu zaopatřená čekat na smrt. Mám polohovací postel, bonbony v broušené dóze a sestru na zvonečku. Stačí stisknout tlačítko a už se ozve:

»Co potřebujete, paní Hladíková!« »Jen jsem zkoušela tlačítko,« pípnu hlasem provinilé školačky, kterou přistihli se spolužákem při líbačce za dveřmi záchodu. Zardím se. Ale mám radost, že na tlačítko dosáhnu a čudlík dokážu zmáčkнуть.

Čudlík je moje jistota.

Mladá noc je i v tom nejpřepychovějším starobinci k uzoufání. Dají vám najíst, umyjí vás, uloží a v sedm by byli nejraději, kdybyste už trajdal po hajanech. To já nedávám. Proto velebím svoje náročná vnučata, že odložila celkem dobře fungující přístroj. Se sestrou jsme si popřály dobrou noc a já vyrazila do nočního kolotoče virtuálního světa. Smutné zprávy z televizních kanálů nemám na přání rodiny vůbec poslouchat. Prý to není dobré na psychiku. Učím se být pozitivní. Hry ovládám jen dvě a ty už jsem dnes zmákla. Číst časopisy nebo knihy, to unavuje oči. Ani šedesátiletý syn to nedává, natož já s osmi křížky za krkem.

Chtěla bych si s někým povídat. Hledám paní nebo pána. Ženské v mé situaci a v mých letech je to už celkem fuk. S věkem ztrácí pohlaví význam. Prodlužují se uši, zvětšují nosy, mohutní brada a tvar dříve něžných ksichtíků nabývá mužské rysy. Pánové si s věkem osobují ženskou psychiku. Jsou plačtivější, hádavější. Jakoby příroda zvedala ukazovák a volala: přestaňte hledat sexuální vábničky. Důležité jsou jiné smysly.

Ťukám do klávesnice ve stařeckém transu podporovaném živočišnou touhou. Touhou prolomit v tom noblesním prostoru předloženou samotu. Zbloudilá táhnu pralesem prázdnoty a snažím se najít tu pravou duši. Všichni mě dopředu od pobíhání po virtuální divočině zrazují. Každý zná tisíc důvodů, proč se do takového dobrodružství nepouštět. Jen chvílku zaváhám, ale pak se rozhodnu. V bezvýchodných končinách, v jezeře konečnosti, když už necítíš dno a hladina se nad tebou zvolna uzavírá, tak ti při polykání andělíčků připadá nové seznámení jako stéblo pro tonoucího. Uprostřed vřískotu smečky lidských paviánů musí přece existovat bytost schoulená do podobně těsné kazajky, z níž se snaží aspoň na pár minut vysvléci. Těším se na pošetilý, privátní striptýz vzpomínek, cudný i divoký, při němž vše nabídnu a všechno dostanu. Nabízím svůj čas výměnou za jeho.

Zbloudilců toulajících se po virtuálních stezkách jsou zástupy. Pro mne malá naděje. Kliknu na obrázek dědy s čivavou. Líbí se mi. Ten psík. Na co jiného bych asi mohla myslet, když po nedávném šokbrnutí už sama těžko dojdu k rozestlané posteli. Nechci probírat svoje neduhy, zalévat polštář slzami prázdnoty a žalem nad vlezlou starobou. Pořád ještě držím hřívu cválajícího hřebce, zvaného život. Chci se na něco těšit, s někým si maličko špitat. Nevychvaluji svůj mladický vzhled, nedotýkám se lechtivých témat, jen konstatuji, že pejsek je boží! Dnes jdu spát s nadějí. Jak pubertáčka budu zítra ráno koukat do mejlové pošty.

Zatímco moje babička spoléhala se svými prosbami na spiritistické dýchánky a obracela se s žádostí o pomoc na duchy svých předků, já svoje SOS posílám Vesmíru přes nepochopitelné technické zařízení. Bála jsem se, že Vesmír selže. Ale nezradil. Platí přece zásada, že lidská touha dokáže divy. Vysílám pozitivní myšlenku a ona se mi umocněná vrací.

» Čivavka není moje!« Srdéčko se mi roztetelilo. Chytla se rybka na udičku Zatím nevím, zda to bude jen bezvýznamná mřenka, nebo pěkný úhoř.

Zrozenec ve znamení Lva, kterému jsem se rozhodla říkat Viki, je v podstatě můj vrstevník. Bývalý veterinář. Dnes rentiér, jehož peněženku průběžně provětrávají děti a vnoučata. Když říkal podruhé na radnici ano, věřil, že o patnáct let mladší kolegyně bude až do konce života jedinou, o niž se bude zajímat. Ona tomu věří dodnes. Ráno však odchází do zaměstnání a staříkovi nechává polévku od víkendu a uvařený guláš, Přidává radu, aby se šel projít a nezapomněl naslouchátko. Zeťák mu dal odložený počítač, možná i proto, aby se děda podíval na něco lechtivějšího. To mi Viki nepřiznal, jen jsem to vytušila. Psát básně se na počítači nechystal, protože na rozdíl ode mne tluče do klávesnice dvěma prsty. Jeho velitelka má pracovních povinností tolik, že na obyčejný pokec už večer čas nezbývá. Je ráda, že usne u Ordinace v růžové zahradě. Ráno má Viki na stole

seznam pokynů a příkazů. Nic mu neschází. Ale i pro něj je moderní technika chodbou, jejímž prostřednictvím se ocitá z šedé reality třicetiletého nerovného spojení, ve světě iluzí, klamů a snad i emocí.

Usměvavé ráno je jen zbožným přáním nemohoucí stařeny. Hlasitý křik na chodbě dával tušit, že přichází Zdena. Sestra již přezdívám kyrysnice, protože vtrhne do místnosti a hned to lítá. »Nezahálím, cvičím, přece nebudete do konce svých dnů takhle ztuhlá! My se postavíme na nohy a budeme běhat za chlapama, « při těch slovech se sestřička trochu zarazila, ale dál mlela svou. Než jsem se vzpamatovala stála jsem se svojí kamarádkou – francouzskou holí na chodbě. Za chvíli už jsem tlačila za povyku kyrysnice chodítka a marně jsem se otáčela, kde moje kamarádka skončila. Den co den byly pro mne dopolední hodiny galejemi, při nichž mi statná padesátnice nedovolila nic ošidit. Neměla slitování. Šla tvrdě za svým cílem, že mě tady rozchodí.

»Paní Hladíková, děláme pokroky!« vřeštěla radostí a v plurálu fyzioterapeutka. Já v ten moment v singuláru probodávala kostičky v mozaice podlahy. Šourám nohama, mám pokleslý zadek a sevřené svaly celého těla. Vytřeštěné oči staré báby. Nechápu, jak jsem v předchozích desetiletích mohla dny na tomto světě zvesela protančit. Jsem opotřebovaná a zatím nevěřím, že se někdy vydám sama po hlavním trafouši tohoto luxusního starobince.

Dny jsou si podobné jako vejce vejci. Budíček, hygiena, rehabilitace, oběd, návštěva nebo kreativní program, večere. Staroušci jako slípky zalézají do svých kukaní a po deváté už nikdo nepobývá ve společenských prostorách. Martička, která mě ze zdejších obyvatelek občas přijde potěšit, vzpomíná na Pepu. Poznali se v penzionu. Byl starší, špatně viděl, tak mu chodila předčítat bulvár a občas i nohu namasírovala. Když vrchní sestra zjistila, kam Martička večer běhá, dala ji takovou nakládačku, že si stará paní připadala jako poslední poběhlice. Pán za pár dnů

zemřel a Marta si vyčítá, že mu v tom posledním okamžiku nedržela ruku, jak slíbila. Všichni věděli, že odchází, nepřišel nikdo z rodiny a ona mu nemohla šeptat do ucha pošetilá slovíčka, protože by tím narušila domovní řád.

Sestra přinesla prášek na spaní, zkontrolovala můj pokojík a popřála dobrou noc. Pilulku jsem si odložila na později. Zaposlouchala jsem se do tónů noci usínajícího penzionu. Až ke mně si razí cestu zvuky Modrých kódů a Nemocnic v růžových zahradách. Lidé už neslyší a služba jim za pár minut zářivou obrazovku vypne, aniž by tušili. To není můj šálek čaje.

I u mne bliká obrazovka a prsty se rozbíhají po klávesnici v roztouženém tónu poklidného dupáku. Bývaly doby, kdy jsem na klapkách zvládala bleskurychlý quickstep, ale to jsou už jen vzpomínky, jejichž připomenutím se chci vlichotit v přízeň virtuálního kamaráda.

»Chodila jsi do Adalu?«

»Nene, gympl chodil do tanečních na Střelák!«

»Proto jsem tě tam neviděl! A chodila jsi k Orlici na filmový festival?«

»Aby ne! Chodili jsme s dekou na straň a čekali, co přijde za filmovou delegaci. Jednou tam snad byla i Lolobrigida!«

»Tam jsme se museli potkat!«

Váša to cítí jako malé vítězství, že jsme před pětadesáti lety možná byli společnými svědky jedné kulturní události. Potkat se ve virtuálním prostoru se stejně starým klukem, studujícím na počátku šedesátých let ve stejném městě, to je tedy trefa. Náhoda nebo osud? Váša vzpomíná rád a jeho příběhy navlékám spolu se svými na tenkou nitku růžence, který bude zakrátko uzavírat můj život.

Dopolední rehabilitaci mám pro příští týden omezenou. Kyrysnice se usmívá: »Paní Hladíková, vždyť vy si už vyšlapujete jako na maturitním bálu. Jen kvetete. Není za tím mužskej?« Žertovala fyzioterapeutka, aniž by tušila, jak blízko je pravdě. Martička se škodolibě smála, když mi odváželi z pokoje chodítko. Moji dosavadní jistotu pevného kontaktu se zemí. Vnuk mi odpoledne donesl elegantní hůlku a společně jsme se vypravili prozkoumat okolí penzionu. Dospívající chlapec má fyzickou a jako opora je skvělý. Ale moje příběhy z minulosti ho evidentně neberou. Ukázal mi malý obchůdek, jen pár kroků od hlavního vchodu penzionu. » Sem můžeš babi chodit na věnečky.« »Víš, že mám Jakoubku, raději rakvičky!« Zažertovala jsem jakoby s mírnou demencí. Ale v duchu už jsem sprádala plán. Teď už do cukrárny dojdu i sama. Nepotřebuju rodinnou stafáž. Povím o tom Vikimu.

Dvakrát jsem si vyšla na kafičko do maličké cukrárny s Martičkou. Líbilo se jí tam. Zvláště, když jsem útratu vzala na sebe. Potřetí už jsem to zkusila bez drába za zády. Martičku moje osamocení mrzelo, ale já si troufnout musela. Cukrářka byla miloučká, baculat'oučká dáma s ruměncem ve tváři. Prohodila pár slov a když pochopila, že se stávám štamgastem a stále objednávám kávičku s věnečkem, tak tu hru přijala.

Rovněž v den s velkým D mě uvítala slovy: »Jako obvykle?« Přikývla jsem a usedla na stejné místo jako vždycky. Hůlku jsem zastrčila ke zdi a srdce se mi rozbušilo jako v sedmnácti. Můj milý, kterého jsem doposud znala jen ze skype se rozhlížel a úsměv na tváři i ruka zvednutá k pozdravu byly důkazem toho, že svoji Zlatku poznal. Cestou stačil zakoupit červenou růžičku. Velké potěšení! Jak dlouho už jsem od chlapa kytku nedostala?! Dal si kávičku a rakvičku. Bude si ji dávat ještě mnohokrát. Pokaždé, když mi bude vyprávět o svém životě, o svém mládí. Nejvíce se mi líbí příběh o hrbaté jeptišce. Z broumovského kláštera.

Vyslechnu si ho ještě mnohokrát. Příběh o děvčeti, kterému Bůh dal tvář anděla a tělo poznamenal křivicí. Ona se i přes svůj handicap zamilovala do místního malíře. On v ní viděl anděla. Opilý láskou i mešním vínem, maloval týdny její obraz. Múza se navrátila do svého řádu a mistra našli v ateliéru oběšeného. Prý za zdmi kláštera porodila syna. A Viki uměl tak krásně fabulovat, zda z něho řeholnice vychovaly kněze nebo utekl a stal se umělcem! To vůbec nebylo v našem případě podstatné. Jen jeho ruka se po stolečku vždy víc a víc přiblížila k té moji a lehce ji stisknul. Občas mě pod stolkem jeho noha zajela až ke kolenu. Pošetilé důvěrnosti. Měli jsme na ně jen hodinku. Pak se Viki vracel zpátky ke své velitelce a já běžela do luxusního penzionu vyslechnout od Martičky všechny novinky. Ve středu a o víkendu Viki nechodil. To byl čas vyhrazený našim rodinám. V neděli přišel synek, aby si postěžoval, jak ho berou záda a kolik mu zase vytrhli zubů. Staroba se na něm podepisuje. »Jak ty to babi děláš, že jen záříš?« Ptával se mě s upřímným zájmem. »Raduju se, že zase chodím!« On to chápal, ale já věděla, že zatím je něco víc. Středa patřila Jakoubkovi, který se tu posledně zastavil i s přítelkyní Klárkou. Oba studují a když jsem položila nmoderní otázku, zda plánují svatbu, unisono odpověděli: »To dnes není na pořadu dne! «

To my jsme s veselkou neotáleli. Tenkrát se to slušelo. A nemuseli jsme se s Frankem brát. Kluk se narodil až za dva roky. Teď je z něj unavený šedesátník vezoucí svoji užvaněnou matku na hřbitov. Zatím jen proto, abychom tam společně zapálili svíčku Frankovi. Byl nevyzpytatelný manžel a příliš tolerantní táta. Už deset let čeká, že za ním přijdu. Nespěchám. Dnes víc než na něj vzpomínám na kulatoučkého penzistu s mezírkou mezi jedničkami, kterou ukazoval při každém srdečném úsměvu. Poslouchal moje lichotky o sobě a oplácel stejným. Nikdy bych nevěřila, že se člověk s člověkem může ztratit v objetí i ve

vyšším věku. Objímali jsme se prostřednictvím svých notebooků a v cukrárně se jen cudně dotýkali konečky prstů, jimiž nám do povadlých svalů proudilo pošetilé vzrušení. To nebyla vášeň jako z oceli, to byla kupička spadaneho podzimního listí, v níž jsme se brouzdali a měli touhu vyválet se ještě jednou v tom pestrobarevném listí, nechat se zkropit kapkami listopadového slejváku a pak se svlíknout z promáčených svršků a společně se zabalit do huňaté deky porozumění a usínat s líčkem na líčku.

V průběhu měsíců se mi Viki měnil před očima. Spoje v šedé kůře mozkové jsou těmi největšími zrádci lidské důstojnosti. Viki přicházel na kávu bez paměti. Přítomnost se ztrácela za obzorem jako hříbě vypuštěné z ohrady. Můj virtuální milý přestal registrovat dnešek a ztrácel včerejšek. Jeho minulost se proháněla po školních lavicích a stránkách nad domovským statkem, hovořil s dávno zesnulou sestrou, ale kde má velitelku, netušil. Viki se vytratil dřív, než fyzicky umřel. Chybí mně. Chtěla bych ho znovu držet za ruku, i když by netušil, zda jsem starší sestra nebo maminka, která ho chrání před husami rozběhlými po venkovském dvoře. Sněhová pěna z vídeňské kávy líbala jeho rty a nechávala bílý obtisk kolem dokola. Fousky jako kocour. Smáli jsme se. Tak ho vidím na posledním obrázku, který v sobě nosím. K našemu stolku už víc nepřišel. Obrazovka pohasla. Rozsvítla se o měsíc později. Velitelka rozeslala na všechny mejlové adresy z jeho notebooku poslední zprávu. Viki, tos mi dělat neměl! V našem věku by nás přátelé opouštět neměli!

»Ty mě neposloucháš!« Nachytil mě synek na švestkách. Prý mě v pátek odveze domů. Chodíte jako srna, lichotila mi kyrysnice. Co tomu řekne Martička. Dáme si spolu kafičko v cukrárně. Teď musím balit. Synek tentokrát nelhal! Snad jsme ho s Frankem dobře vychovali! Už mě nebude vozit fešný zřízenec na landaueru. Půjdu po svých zpátky domů! Doufám, že nebeské kroupky budou mít nebeskou

dovolenou a na moji zpáteční cestu bude svítit podzimní sluníčko. Pestrobarevné listí se bude něžně snášet dolů na moji stříbrem prokvetlou hlavu. Andělé zatím nahoře pečují o Franka i o Vikiho.

Synek mě odváží, Jakoubek objímá děvče a já si hýčkám vzpomínky. Nevím, kdy půjdu za nimi, ale zatím za svými pošetilými láskami nespěchám!

O O O